

<http://physicsweb.org/article/news/4/3/10>

2000/03/17

ورزش فیزیکی می‌شود

بر اساس مقاله‌ای که اخیراً در نیچر [1] چاپ شده است، زمان رکوردهای جهانی دو و شنا از قانون‌های توانی یی پی‌روی می‌کنند که در فیزیک دیده می‌شوند. ساندرا ساوالیو [2] از مؤسسه‌ی علمی تله‌سکپ فضایی در ایالات متحده و وینچننسو کارُینه [3] (فیزیک‌پیشه‌ای از دانشگاه کالابریا در ایتالیا) زمان‌های رکورد مردان و زنان برای مسافت‌های از 200 متر تا ماراتن (کم‌ی بیش از 26 مایل یا 42 کیلومتر) برای دو، و بین 50 متر تا 1500 متر برای شنا را تحلیل کردند. معلوم شد در همه‌ی موارد داده‌های سرعت‌متوسط بر حسب زمان را می‌شود با قانون‌های توانی توصیف کرد. اما نمای این قانون به این بسته‌گی دارد که زمان کوتاه است یا بلند [4].

در مسابقه‌های کوتاه، سرعت‌متوسط در رکورد جهانی با افزایش فاصله به شدت کم می‌شود. اما اگر مسافت از حد معینی بیشتر شود، این کاهش سرعت کندر می‌شود. هم در دو و هم در شنا، این تغییر نمای بین حدوداً 150 تا 170 ثانیه رخ می‌دهد. این تغییر متناظر است با تغییر از سوختن غیرهوازی (تولید انرژی، عمدتاً بدون اکسیژن) به سوختن هوازی، که برای دویدن برای مسافت‌های بلندتر مناسب‌تر است. این گذار در دو در مسافت حدوداً 1 کیلومتر روی می‌دهد و در شنا در مسافت حدوداً 300 متر. ضمناً معلوم شد آهنگ کاهش سرعت‌متوسط برای مردان و زنان یکسان است. این نتیجه نشان می‌دهد این باور رایج که زنان بیش از مردان برای مسافت‌های طولانی سازگار‌اند نادرست است. ساوالیو می‌گوید: "من در مونیخ برای مسابقات شنا بین کسانی که در زمینه‌ی فیزیک انرژی زیاد کار می‌کنند تمرین می‌کرم. سرعت‌متوسط برای مسافت‌های معین را ثبت می‌کردیم و متوجه شدم به نظر می‌رسد این‌ها از یک قانون توانی پیش‌بینی کننده پی‌روی می‌کنند. کارُینه پیش‌نهاد کرد این نتیجه را برای نیچر بنویسیم. همین کار را

کردیم. به نظر می‌رسد پژوهش‌^۱ ما مفید بوده است. پارسال تیم^۲ ما برد.“ ساوالیو می‌گوید: ”با استفاده از این قانون توانی می‌شود بهترین مسافت برای یک ورزش‌کار خاص را تعیین کرد. مثلاً جوانی را در نظر بگیرید که می‌خواهد برای دو تمرین کند. مرتبی می‌تواند سرعت^۳ متوسط او برای مسافت‌های معین را ثبت کند و قانون توانی را به دست آورد. با مقایسه‌ی این تابع با تابع^۴ مربوط به دونده‌های حرفه‌ای، بهترین مسافت برای دونده‌ی موردنظر به دست می‌آید.“

اما نسودارهای فعلی محدود آند به مسافت‌ها بی که در مسابقه‌های رسمی به کار می‌روند. ساوالیو می‌گوید: ”خیلی دلم می‌خواست داده‌ها بین 600 تا 2000 متر داشتیم تا یافته‌های مان تأیید شوند.“ ساوالیو و کاربنه می‌خواهند رهیافت‌شان را در مورد اسب‌ها هم امتحان کنند.

- [1] Nature
- [2] Sandra Savaglio
- [3] Vincenzo Carbone
- [4] Nature 404 244